

348

На основу члана 5. Закона о трговини ("Службени гласник Републике Српске", број 6/07) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), министар трговине и туризма доноси

ПРАВИЛНИК**О НАЧИНУ ЕВИДЕНТИРАЊА И КОНТРОЛИ ПРОМЕТА НА БЕНЗИНСКИМ ПУМПНИМ СТАНИЦАМА ПУТЕМ УГРАЂЕНЕ ОПРЕМЕ, УВЕЗИВАЊУ ПРЕДВИЂЕНЕ ОПРЕМЕ, ОБАВЕЗАМА СЕРВИСЕРА И ОМОГУЋАВАЊУ ДАЉИНСКОГ НАДЗОРА У СВРХУ КОНТРОЛЕ И НАЧИНУ ОДРЕЂИВАЊА И ДОДЈЕЛЕ ИДЕНТИФИКАЦИОНОГ БРОЈА УРЕЂАЈА ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ И КОНТРОЛУ ПРОМЕТА****I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ****Члан 1.**

Овим правилником уређују се:

а) начин евидентирања и контрола промета погонског моторног горива, преко уређаја за евидентирање и контролу промета (у даљем тексту: уређај за евидентирање промета), справа за мјерење течних горива и аутоматског мјерила нивоа течности на бензинским пумпним станицама (у даљем тексту: БПС) из чл. 29. и 30. Правилника о минимално-техничким условима у погледу пословног простора, опреме, уређаја и потребне стручне спреме за обављање трговинске дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", број 84/07),

б) начин евидентирања и контрола промета осталих производа и услуга на БПС, преко уређаја за евидентирање промета,

в) начин умрежавања уређаја за евидентирање промета са постојећом опремом од овлашћених сервисера,

г) облик и садржај обавезних докумената - извјештаја о промету на БПС,

д) услови овлашћавања које морају да испуне предузећа која врше промет, уградњу и одржавање опреме на БПС,

ђ) поступци и радње приликом уградње опреме,

е) права и обавезе сервисера овлашћених за уградњу опреме,

ж) права и обавезе власника опреме,

з) контрола рада уграђене опреме и овлашћеног сервисера и

и) начин и додјела идентификационог броја уређаја за евидентирање и контролу промета који се инсталишу на бензинским пумпним станицама.

Члан 2.

(1) Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају сљедећа значења:

а) софтвер је нематеријални дио уређаја, тј. низ програма, поступака и правила и одговарајуће документације који обезбјеђује произвођач уређаја, а помоћу којег се врши управљање хардвером, тј. материјалним дијеловима уређаја,

б) меморија је компонента рачунарске опреме која може да прихвати јединицу информације, тј. фискални рачун, да га чува и да га стави на располагање када затраже,

в) процесор је уређај (функционалне јединице) за обраду података у рачунару или рачунарском уређају који може да прима податке, обрађује их и даје резултате према упутствима из инсталисаног програма,

г) протокол је скуп конвенција које у комуницирању користе различити уређаји, нпр. уређај и уређаји за истакање,

д) IFSF протокол је међународно признат протокол који омогућава комуницирање различитих врста уређаја произведених од различитих произвођача,

ђ) АТЕХ 137 је међународни обавезујући протокол, тј. скуп процедура из противексплозивне заштите за угрожене просторе,

е) даљински надзор - мониторинг је надзорни систем за праћење, контролу и надгледање промета робе и рада уграђене опреме на БПС са удаљене дестинације,

ж) лог датотека је посебна датотека у којој се налазе хронолошки поредани сви релевантни догађаји битни за праћење исправности рада уграђене опреме, процјену и обрачун промета погонског моторног горива и других производа и услуга и која омогућава да се изврши реконструкција догађаја на БПС,

з) промет датотека је организовани скуп података у коме су похрањени подаци о извршеном промету за тачно дефинисани временски период,

и) XML формат је индустријски стандард за размјену података између различитих платформи (оперативних система, софтвера, база података и сл.),

ј) контролна сума (checksum) је сума добијена примјеном операције искључиво или XOR над бајтовима извршног кода,

к) криптовање је шифровање - кодирање података ради спречавања неовлашћеног приступа посебно у току преноса на даљину,

л) DES алгоритам (data-encryption-standard) је поступак, стандард помоћу којег се врши шифровање података коришћењем тајног кључа, спада у групу симетричних алгоритама, тј. исти кључ се користи за шифровање, дешифровање података, тако да се тајност података заштити на тајности кључа,

љ) 3 DES алгоритам представља модификацију DES алгоритма гдје се приликом шифровања података користе кључеви дужине 128 бита,

м) асиметрични алгоритам је начин шифровања података који користи два кључа (тајни и јавни) приликом шифровања, односно дешифровања,

н) HASH функција је рачунарски имплементиран поступак помоћу којег се добија сажетак података - поруке и то на начин да је немогуће обрнутим поступком добити изворне податке,

њ) кључ је блок података помоћу којег се врши шифровање отвореног текста - поруке,

о) електронски - дигитални потпис је скуп података у електронском облику који су придружени или логички повезани са другим електронским подацима и служи за идентификацију потписника и потврду вјеродостојности потписаног електронског документа; њиме се утврђује идентитет потписника, интегритет електронских порука - докумената и гарантује немогућност накнадног порицања одговорности за њихов садржај,

п) heartbeat откуцаји (импулси) су импулси који генеришу систем или програм и служе за читавање статуса система и уписивање података о систему у Лог датотеку,

р) мјерни уређаји на БПС су справа за мјерење течних горива (пумпни аутомати - агрегати) и аутоматска мјерила нивоа течности,

с) аутоматско мјерило нивоа течности (у даљем тексту: АМН) је мјерило са елементом за директну или индиректну детекцију нивоа течности која је под атмосферским притиском или под притиском смјештена у непокретним положеним цилиндричним резервоарима са расхлађивачима или без њих или гријача течности, електронски мјерни систем чине аутоматско мјерило нивоа течности, дефинисани софтвер, важеће табеле запремине за резервоар, те остали подаци битни за тачност рада АМН (пречник резервоара, коефицијент термичког ширења горива, референтна температура),

г) справа за мјерење течних горива је мјерило које чине мјерна, радна, погонска, контролна и додатна група склопова, подсклопова и дијелова, повезаних у једну непокретну цјелину уграђену у заједнички рам, мјерење справом засновано је на раду проточног мјерила запремине (волуметра), чији радни дијелови захватају одређену запремину горива и преко показног уређаја (бројила) показују је у јединицама запремине и

ћ) манипулативна разлика је разлика између књиговодственог стања залиха погонског моторног горива и измјереног стања залиха погонског моторног горива у резервоарима у оквиру граница дозвољених грешака мјernih уређаја уграђених на БПС, сведеног на 15°C.

II - ТЕХНИЧКИ ЗАХТЈЕВИ ЗА ОПРЕМУ УГРАЂЕНУ НА БПС

1. Захтјеви за мјерне уређаје

Члан 3.

(1) Аутоматско мјерило нивоа течности (АМН) мора да:

а) посједује рјешење о одобрењу типа издато од надлежне институције у складу са прописима којима се регулише начин испитивања типа мјерила и

б) испуњава услове из прописа о метролошким условима за аутоматска мјерила нивоа течности у непокретним резервоарима која су верификована од надлежне институције за метрологију.

(2) Справа за мјерење течних горива мора да:

а) посједује рјешење о одобрењу типа издато од надлежне институције у складу са прописима о начину испитивања типа мјерила и

б) испуњава услове из прописа о метролошким условима за справе за мјерење течних горива које су верификоване од надлежне институције за метрологију.

(3) Мјерни уређаји из ст. 1. и 2. овог члана морају да посједују увјерење о испуњености услова противексплозивне заштите.

2. Захтјев за систем уређаја за евидентирање и контролу промета

Члан 4.

Систем уређаја за евидентирање и контролу промета састоји се од:

а) РС (Personal Computer) каса у смислу овог правилника је рачунар опремљен софтвером који врши функцију уређаја за евидентирање и контролу промета и

б) фискалног штампача, односно фискалне регистар касе - штампача.

Члан 5.

Уређај за евидентирање промета преко којег се евидентира промет производа и услуга мора да:

а) има програм (софтвер) који је заштићен од измјене или брисања, а који користи стандардне функције за регистровање операција приликом евидентирања промета производа и услуга, екрана и управљања уписом података у меморију; софтвер онемогућава друге програме оперативног система, на који је инсталисан, да преузму контролу над њим; покретање софтвера се дешава са стартом оперативног система,

б) обезбиједи читавање евидентираних промета према стандардним временским јединицама (дан, мјесец, година),

в) обезбиједи контролним органима читавање евидентираних података у меморији преко тастатуре и преко уређаја који омогућавају даљинску контролу,

г) обезбиједи чување евидентираних података у меморији и евидентира их на контролном запису,

д) обезбиједи евидентирање стварне вриједности прометованих производа, односно извршених услуга, заокруживањем на двије децимале,

ђ) обезбиједи могућност тестирања ради провјере исправности уређаја за евидентирање промета, меморије, као и функционисање остале опреме увезане на уређај за евидентирање и контролу промета (heartbeat откуцаји на сваких 1-3 минута - за уређаје који раде под IFSF протоколом),

е) обезбиједи могућност да свака почета, а прекинута операција услед прекида напајања, квара, квара дијела уређаја и сл., послије отклањања узрока прекида, поново почне да ради, осим када је ријеч о квару процесора и меморије,

ж) обезбиједи оперативну меморију са свим потребним подацима о роби и услугама,

з) омогући физичку заштиту неповредивости података који се чувају у меморији на начин који је одредио произвођач, односно сервисер,

и) обезбиједи да се уређај за евидентирање промета не може користити ако је неки од његових функционалних дијелова неисправан, недостаје или не испуњава услове у погледу функционалних и техничких захтјева,

ј) омогући уношење датума у меморију, када је уређај за евидентирање промета стављен у експлоатацију и да уношење датума има логичну контролу (датум не може бити старији од датума увођења уређаја за евидентирање промета у експлоатацију, новоунесени датум не може бити старији од датума за који је већ урађен дневни извјештај и сл.),

к) обезбиједи могућност увезивања са фискалним штампачем, односно фискалном регистар касом - штампачем,

л) омогући памћење записаних података најмање три године, независно од напајања,

љ) омогући подржавање аларма о свим врстама отказа,

м) омогући конекцију и даљински надзор од контролног органа, као и преузимање свих података са уређаја за евидентирање и контролу промета и остале опреме, а овакав начин приступа уређају за евидентирање промета треба да буде криптован,

н) омогући ручно уношење стања тотализатора на пумпним аутоматима из члана 38. овог правилника,

њ) онемогући брисање евидентираних промета,

о) онемогући промјену датума, времена евидентирања промета и свих осталих података који су унесени у уређај за евидентирање и контролу промета прије израде дневног извјештаја, при чему је функција промјене реалног времена дозвољена искључиво у обиму +/- један сат (зимско и лјетно рачунање времена),

п) онемогући брисање базе података уређаја за евидентирање промета помоћу било које специјалне функције,

р) онемогући рад уређаја за истакање све док се не изврши евидентирање претходно источене количине погонског моторног горива, изузев код пумпних аутомата из члана 38. овог правилника и

с) уређај за евидентирање промета мора бити напајан преко уређаја који ће омогућити његов рад у одређеном временском року у случају нестанка електричне енергије.

III - НАЧИН УВЕЗИВАЊА УРЕЂАЈА ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ И КОНТРОЛУ ПРОМЕТА И ОСТАЛЕ ОПРЕМЕ

Члан 6.

(1) Уређај за евидентирање промета може се повезати и са другим рачунарима, користећи софтверску апликацију, односно интерфејс који не дозвољава промјене података у меморији уређаја за евидентирање промета и

овако повезан уређај чини јединствен систем за евидентирање и контролу промета.

(2) Уређај за евидентирање промета мора бити повезан са аутоматским мјерилом нивоа течности директно или преко повезаног рачунара из система за евидентирање и контролу промета.

(3) Уређај за евидентирање промета мора бити повезан са уређајима за истакање на начин како је то предвидио или одобрио произвођач уређаја за истакање.

(4) Размјена података између уређаја за истакање и уређаја за евидентирање промета мора да се одвија према IFSF комуникацијском протоколу или у складу са чланом 38. овог правилника.

(5) Уређај за евидентирање промета повезује се преко модема на телефонску линију и јавну мрежу ради комуникације и слања извјештаја Министарству трговине и туризма (у даљем тексту: Министарство).

(6) Повезивање опреме из ст. 2. и 3. овог члана врши се од овлашћеног сервисера.

Члан 7.

(1) Спојевни комуникационих водова мјерних уређаја са уређајем за евидентирање промета морају бити обиљежени, шифровани и жигосани од овлашћеног сервисера.

(2) Справе за мјерење течних горива (пумпни аутомати - агрегати), након уградње, односно сервисирања морају бити обиљежене, шифроване и жигосане од овлашћеног сервисера, те прегледане, жигосане (верификоване) и снабдјевене Записником о извршеном прегледу од Републичког завода за стандардизацију и метрологију (у даљем тексту: Завод).

(3) Аутоматска мјерила нивоа течности, након уградње, односно сервисирања морају бити обиљежена, шифрована и жигосана од овлашћеног сервисера, те прегледана, жигосана (верификована) и снабдјевена увјерењем о исправности издатим од Завода.

(4) Сервисна организација дужна је да чува шифру из става 3. овог члана и не смије је уступити трећем лицу или је злоупотребити.

IV - ОБЛИК И САДРЖАЈ ОБАВЕЗНИХ ДОКУМЕНАТА И ИЗВЈЕШТАЈА

Члан 8.

(1) Обавезни документи и извјештаји који се израђују помоћу уграђене опреме су: дневни и периодични извјештаји, извјештај Министарству и фискални рачун.

(2) Документи и извјештаји из става 1. овог члана израђују се у електронском облику.

1. Дневни извјештај промета на БПС

Члан 9.

(1) У меморији се чувају подаци који се односе на дневни извјештај промета погонског моторног горива и других производа и услуга (у даљем тексту: дневни извјештај).

(2) У меморији се у складу са чланом 5. став 1. тачка л) овог правилника чувају подаци који се односе на дневне извјештаје промета свих производа и услуга најмање три године.

(3) Дневни извјештај састоји се из више блокова (дијелова), и то:

- а) блок општих података о продавцу,
- б) блок података о књиговодственим залихама,
- в) блок података о продаји по бројилима,
- г) блок података о залихама горива у резервоарима (подаци из конзоле АМН) и
- д) блок података о финансијским и фискалним показатељима.

Члан 10.

Блок општих података о продавцу садржи:

- а) редни број извјештаја,
- б) назив и сједиште правног лица, назив и шифру БПС,
- в) дан, мјесец, годину, сат и минут сачињавања дневног извјештаја,
- г) идентификациони број уређаја за евидентирање промета и
- д) лице одговорно за сачињавање дневног извјештаја.

Члан 11.

Блок података о књиговодственим залихама садржи:

- а) стање залиха из претходног извјештаја по врстама погонског моторног горива (у даљем тексту: гориво) сведених на 15°,
- б) улазе по врстама горива сведених на 15°,
- в) укупну количину за продају по врстама горива сведених на 15° (а+б),
- г) укупан излаз по бројилима (тотализаторима) и по врстама горива,
- д) укупан излаз по бројилима (тотализаторима) и по врстама горива сведених на 15° и
- ђ) стање залиха за наредни извјештај по врстама горива сведених на 15° (в-д).

Члан 12.

Блок података о продаји по бројилима садржи:

- а) почетно и завршно стање бројила по пиштољима на почетку и на крају дана (код пумпних агрегата из члана 38. овог правилника подаци са тотализатора уносе се ручно),
- б) разлику почетног и завршног бројила по пиштољима - прометована количина,
- в) промет горива који не спада у продају (баждарење, тест, поврат, отказ и сл.) и
- г) укупну прометовану количину по врсти горива.

Члан 13.

Блок података о залихама горива у резервоарима (подаци из конзоле АМН):

- а) залихе горива у резервоарима сведене на 15°,
- б) укупне залихе одређене врсте горива сведене на 15° (збир залиха из тачке а) овог члана),
- в) манипулативну разлику (разлика података између члана 11. став 1. тачка ђ) и члана 13. став 1. тачка б) и
- г) податке о висини и количини воде у резервоару.

Члан 14.

Блок података о финансијским и фискалним показатељима садржи:

- а) вриједност прометоване количине горива по сваком пиштољу (производ тачке члана 12. став 1. тачка б) и малопродајне цијене),
- б) вриједност промета по врсти горива (збир података из тачке а) овог члана),
- в) вриједност укупног промета свих врста горива (збир података из тачке б) овог члана),
- г) вриједност промета осталих производа по врстама (тарифама),
- д) укупну вриједност промета осталих производа (збир података из тачке г),
- ђ) вриједност извршених услуга,
- е) укупну вриједност промета свих производа и извршених услуга (збир података из т. в), д) и ђ) овог члана),
- ж) укупну вриједност пореза на промет по пореским стопама,

- з) број издатих рачуна и
и) број првог и последњег рачуна у одређеном дану.

2. Периодични извјештаји

Члан 15.

(1) Под периодичним извјештајем подразумевају се извјештаји који се састоје од више дневних извјештаја, а сачињавају се за одређени временски период.

(2) Периодични извјештај садржи збир свих података из дневних извјештаја за обрачунски период, разврстан по истим елементима као и дневни извјештај из чл. 9. до 14. овог правилника, уз навођење података о дану, мјесецу и години почетка временског периода за који се сачињава периодични извјештај, као и навођење података о дану, мјесецу и години краја извјештајног периода.

(3) Меморија треба да омогући формирање и читавање периодичних извјештаја.

3. Фискални рачун

Члан 16.

(1) Фискални рачун је фискални документ на коме се налази одштампан сваки појединачно евидентиран промет и сваки појединачно сторниран евидентиран промет.

(2) Рекламни рачун је фискални документ на коме се налази одштампан сваки појединачно рекламиран промет и сваки појединачно сторниран рекламни промет.

4. Извјештај Министарству

Члан 17.

(1) Свака БПС дужна је да доставља извјештај Министарству на свака 24 часа путем електронске поште (у даљем тексту: контролни извјештај), у XML формату.

(2) Контролни извјештај креира се у електронском облику и састоји се од Лог датотеке и Промет датотеке.

(3) Карактеристике Лог датотеке су:

- а) креира се за један дан,
- б) садржај се уписује у криптованом облику у складу са чланом 18. овог правилника,
- в) садржи податке о свим догађајима унутар система (старт/стоп апликације, немогућност евидентирања промета, друге критичне ситуације рада апликације које утичу на тачност рада),
- г) садржи податке о свим фискалним рачунима за дата 24 часа,
- д) садржи податак са конзоле о стању горива у сваком резервоару посебно и то на почетку и на крају 24 часа за које се креира,
- ђ) садржи податке о евентуалним утакањима - пријему горива за тај дан и
- е) садржи податке о свим отказима унутар система са тачним временом почетка и краја отказа система или дијела система (нестанци струје, откази опреме, прекид комуникације итд.).

(4) Лог датотека чува се у меморији најмање 180 дана.

(5) Карактеристика Промет датотеке је да садржи све податке из дневног извјештаја у складу са чл. 9. до 14. овог правилника.

(6) Подаци који се користе за креирање Промет датотеке чувају се у бази података у складу са чланом 5. став 1. тачка л) и чланом 9. став 2. овог правилника.

5. Достављање контролних извјештаја

Члан 18.

(1) Контролни извјештај Министарству доставља се у електронском облику, коришћењем телекомуникационих веза.

(2) Лог датотека која се доставља у оквиру контролног извјештаја мора бити шифрована 128 битним кључем помоћу 3 DES алгоритмом.

(3) Промет датотека може да се шифрује јавним кључем путем асиметричног алгоритма и обавезно потписује електронским - дигиталним потписом који се креира помоћу HASH функције и шаље се заједно са Лог датотеком, у оквиру контролног извјештаја.

Члан 19.

(1) Предузеће које се бави прометом, уградњом и одржавањем - сервисирањем уређаја за евидентирање промета дужно је да достави Министарству софтвер који омогућава:

- а) провјеру електронског - дигиталног потписа,
- б) дешифровање Лог и Промет датотеке,
- в) упоређивање промета и фискалних рачуна из Лог датотеке и Промет датотеке,
- г) издвајање битних аларма и отказа унутар система и
- д) издваја стање горива у резервоарима и евентуална утакања који су добијени са конзоле, и уписује их у посебну базу података.

(2) Предузеће из става 1. овог члана, под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, Министарству доставља изјаву у којој се обавезује на чување тајности кључева помоћу којих се омогућава приступ контролним извјештајима.

(3) Ако овлашћени сервис утврди да је власник опреме на уграђеној опреми предузимао радње са циљем измјене података о евидентираном промету, дужан је да о томе одмах обавијести Министарство.

V - ЕВИДЕНТИРАЊЕ И КОНТРОЛА ПРОМЕТА ПРЕКО УРЕЂАЈА ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ И КОНТРОЛУ ПРОМЕТА

Члан 20.

(1) Прије почетка евидентирања промета преко уређаја за евидентирање промета у меморију се уписују:

- а) јединствени идентификациони број,
- б) идентификациони број уређаја за евидентирање и контролу промета (два знака за идентификацију произвођача - дистрибутера и још минимално шест цифара), серијски број мора бити везан за серијски број неког од уређаја за евидентирање и контролу промета, а који није промјенив (MAC адреса) и
- в) датум, сат и минут почетка евидентирања промета преко уређаја за евидентирање промета

(2) Ако у току сервиса дође до замјене уређаја из става 1. овог члана, сервисна организација дужна је да обавијести Министарство о измјени,

(3) Промјена података из става 1. овог члана није дозвољена.

Члан 21.

(1) Предузеће које врши промет на мало погонских моторних горива, осталих производа и услуга, преко уређаја за евидентирање промета, евидентира сваки појединачно остварени промет, о чему купцу, односно кориснику услуге издаје фискални рачун.

(2) Предузеће из става 1. овог члана, на крају радног времена, врши читавање дневног промета путем дневног извјештаја.

(3) Очитани дневни извјештај уноси се аутоматски у меморију уређаја за евидентирање промета и шаље Министарству на начин предвиђен у члану 18. овог правилника.

Члан 22.

(1) Контрола оствареног промета погонског моторног горива, осталих производа и услуга на БПС врши се провјером контролних извјештаја предвиђених чланом 17. овог правилника, а достављених на начин предвиђен чланом 18. овог правилника.

(2) Контрола из става 1. овог члана може се вршити и помоћу преносног рачунара (лаптопа) који садржи софтвер из члана 19. овог правилника и који омогућава провјеру базних података похрањених у меморији уређаја за евидентирање промета и конзоле АМН, те усаглашавањем података у систему уграђене опреме са евидентираним подацима из трговачке документације.

VI - ПРЕДУЗЕЋА КОЈА ВРШЕ ПРОМЕТ, УГРАДЊУ И ОДРЖАВАЊЕ - СЕРВИСИРАЊЕ УРЕЂАЈА ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ И КОНТРОЛУ ПРОМЕТА И МЈЕРНИХ УРЕЂАЈА

1. Услови за давање сагласности (овлашћење)

Члан 23.

(1) Промет, уградњу и одржавање - сервисирање уређаја за евидентирање промета и мјерних уређаја може вршити предузеће (у даљем тексту: предузеће) које испуњава услове прописане овим правилником и прописима из области стандардизације и метрологије.

(2) Предузеће може да тражи рјешење о испуњавању услова одвојено за мјерила, а одвојено за уређаје за евидентирање промета.

(3) Рјешење о давању сагласности за стављање у промет уређаја за евидентирање промета и рјешење о испуњавању услова за промет, уградњу и одржавање уређаја за евидентирање промета и мјерних уређаја доноси министар надлежан за послове трговине (у даљем тексту: министар).

(4) Предузеће које обавља промет, уградњу и одржавање уређаја за евидентирање промета и мјерних уређаја, поред општих услова за обављање своје дјелатности, мора испуњавати и сљедеће посебне услове:

а) да има сједиште или пословну јединицу у Републици Српској,

б) да има обучене кадрове за уградњу и одржавање опреме са сертификатом произвођача или од њега овлашћене организације,

в) да има обучене кадрове из противексплозивне заштите,

г) да са произвођачем опреме има закључен уговор о дистрибуцији, уградњи и одржавању - сервисирању опреме за подручје Републике Српске,

д) да је рјешењем Завода о одобрењу типа мјерила одобрена употреба мјерног уређаја чији се промет, уградња и одржавање тражи,

ђ) да је дата сагласност за стављање у промет и употребу уређаја за евидентирање промета од стране Министарства, а чији се промет, уградња и одржавање тражи и

е) доказ о техничкој и организационој опремљености сервисне службе.

(5) Услове из става 4. овог члана испуњава и предузеће које има закључен уговор о дистрибуцији, уградњи и сервисирању опреме са предузећем које испуњава услове предвиђене ставом 4. тачка г) овог члана.

(6) Техничку припрему за уградњу, сервисирање и техничку припрему за преглед мјерила-мјерних уређаја (справа за мјерење течних горива и аутоматског мјерила нивоа течности на БПС могу вршити и предузећа која не испуњавају посебне услове предвиђене ставом 4. тачке г) овог члана.

Члан 24.

(1) Сагласност из члана 23. став 4. тачке ђ) даје министар, а на основу писаног захтјева произвођача или дистрибутера уређаја за евидентирање промета.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи сљедеће податке:

а) о произвођачу или дистрибутеру уређаја за евидентирање промета,

б) опис уређаја за евидентирање промета са описом функција софтвера и описом пратећих компоненти,

в) саставне дијелове или системе уређаја за евидентирање промета и шему тог система,

г) шему програма за управљање и шему апликационог програма уређаја за евидентирање промета,

д) извршну верзију програма рада уређаја за евидентирање промета, апликативног програма и програма за функционалну провјеру уређаја за евидентирање промета са комплетним прибором, све извршне верзије морају имати контролну суму (checksum),

ђ) доказ о усаглашености типа уређаја за евидентирање промета овлашћеног сертификационог тијела,

е) доказ о испуњености техничких и функционалних карактеристика уређаја за евидентирање промета од произвођача и

ж) изјаву произвођача или дистрибутера уређаја за евидентирање промета да ће уређај за евидентирање промета који се ставља у промет бити технички и функционално идентичан са уређајем за евидентирање промета узорком, на основу којег је дат доказ о испуњености техничких и функционалних карактеристика тог типа уређаја за евидентирање промета.

(3) За сваку евентуалну измјену софтвера овлашћени сервисер је дужан да Министарству достави пратећу документацију, да назначи који програмски кодови су измијењени и да достави нове програмске кодове.

(4) Министарство води регистар овлашћених предузећа и њихових овлашћених сервисера.

2. Обавеза уговарања између овлашћених сервисних организација и власника мјерних уређаја и уређаја за евидентирање и контролу промета

Члан 25.

(1) Овлашћена сервисна организација обавезна је да врши сервис уграђених мјерних уређаја и уређаја за евидентирање промета.

(2) Трошкове сервисирања мјерних уређаја и уређаја за евидентирање промета сноси власник, односно корисник бензинске пумпне станице, који је обавезан да са овлашћеном сервисном организацијом закључи уговор о сервисирању мјерних уређаја и уређаја за евидентирање промета.

(3) Обавезна клаузула уговора из става 2. овог члана је гаранција предузећа о функционалној исправности мјерних уређаја и уређаја за евидентирање промета којом се обавезује да неће злоупотребљавати програм из члана 24. став 2. тачка д) овог правилника.

(4) Евентуалне спорове у вези са ставом 2. овог члана власник мјерних уређаја и уређаја за евидентирање промета и овлашћена сервисна организација рјешавају у складу са прописима који регулишу облигационе односе.

(5) Власник мјерних уређаја и уређаја за евидентирање промета дужан је да сваких 12 мјесеци врши њихов технички преглед, а овлашћена сервисна организација обавезна је да изврши технички преглед у оквиру тих 12 мјесеци.

3. Међусобне обавезе овлашћених сервисних организација и власника мјерних уређаја и уређаја за евидентирање и контролу промета

Члан 26.

(1) У случају квара мјерних уређаја и уређаја за евидентирање промета, власник, односно њихов корисник обавезан је да у року од сат времена писаним путем обавјести овлашћену сервисну организацију и Министарство.

(2) Овлашћена сервисна организација за одржавање мјерних уређаја обавезна је да изађе на лице мјеста најкасније у року од 48 часова од пријема обавјештења и

отклони квар, те о отклоњеном квару обавијести Завод у складу са важећим прописима из области метрологије.

(3) Овлашћена сервисна организација за одржавање уређаја за евидентирање промета дужна је да у року од 24 часа од момента пријема обавјештења изађе на лице мјеста и отклони квар, а уколико не отклони квар у задатом року, дужна је да обезбиједи нови уређај за евидентирање промета одобреног типа.

Члан 27.

(1) У току трајања квара АМН, резервоари и истакајућа мјеста - пиштолји уређаја за истакање из тих резервоара морају бити ван функције.

(2) Мјерни уређаји, односно уређаји за истакање везани за те мјерне уређаје који су били у квару могу поново почети да раде након жигосања од овлашћене сервисне организације и Завода.

Члан 28.

(1) У случају неисправности или сервисирања уређаја за евидентирање промета, правно лице мора обезбиједити други начин издавања рачуна који обезбјеђује податке прописане законом и спровести евидентирање промета у књизи дневних извјештаја.

(2) Неисправност уређаја за евидентирање промета доказује се преко сервисне књижице у коју овлашћени сервис уписује вријеме када је уређај за евидентирање промета био на поправци или сервисирању.

4. Досије, сервисна књижица и пројекат изведеног стања

Члан 29.

(1) За уграђене мјерне уређаје и уређаје за евидентирање промета овлашћена сервисна организација отвара досије, издаје сервисну књижицу и израђује пројекат изведеног стања.

(2) У досије и сервисну књижицу уписују се сљедећи подаци:

а) назив, мјесто и адреса власника, односно корисника уграђених мјерних уређаја и уређаја за евидентирање промета,

б) датум и вријеме пријема уграђених мјерних уређаја и уређаја за евидентирање промета на сервисирање,

в) датум завршетка сервисирања,

г) врста, тип и серијски број сервисираног мјерног уређаја и уређаја за евидентирање промета,

д) врста неисправности, односно разлог сервисирања,

ђ) стање пломби и

е) спецификација извршених радова.

(3) У току сервисирања мјерних уређаја и уређаја за евидентирање промета овлашћена сервисна организација саставља записник у три примјерка, у који се уписују подаци из става 2. овог члана.

(4) У случају сервисирања мјерних уређаја, уписују се и подаци о стању горива у резервоарима у тренутку поновног печења уређаја.

(5) Један примјерак записника из става 4. овог члана овлашћена сервисна организација доставља Министарству.

(6) Један примјерак сервисне књижице и пројекта изведеног стања мора се налазити у БПС.

5. Контрола рада уграђене опреме и овлашћеног сервиса

Члан 30.

(1) Контрола рада овлашћене сервисне организације, као и контрола техничке и функционалне исправности уређаја за евидентирање промета, за коју је дата сагласност, додатно се врши и на захтјев Министарства или корисника уређаја за евидентирање промета.

(2) Контролу из става 1. овог члана врши Министарство.

Члан 31.

(1) Ако се при додатној контроли утврди да одређени тип уређаја за евидентирање промета не испуњава прописане техничке и функционалне карактеристике, министар привремено забрањује коришћење тог типа уређаја за евидентирање промета и налаже произвођачу - овлашћеној сервисној организацији да отклони недостатке у року који не може бити дужи од три дана.

(2) У случају из става 1. овог члана произвођач - дистрибутер дужан је да обезбиједи лицу које обавља малопродају моторног горива уређај за евидентирање промета одобреног типа, преко којег ће вршити евидентирање промета.

(3) Ако утврђени недостаци нису отклоњени у остављеном року, министар забрањује коришћење тог типа уређаја за евидентирање промета.

(4) У случају из става 3. овог члана, произвођач - дистрибутер дужан је да у року од три мјесеца замијени тај тип уређаја за евидентирање промета одговарајућим и одобреним типом уређаја за евидентирање промета.

Члан 32.

(1) Ако се утврди да овлашћена сервисна организација не поступа у складу са одредбама овог правилника, министар одузима овлашћење за уградњу и сервисирање уређаја за евидентирање промета и мјерних уређаја.

(2) О одузимању овлашћења обавјештава се произвођач уређаја за евидентирање промета, а овлашћени сервисер обавјештава лице које обавља малопродају моторних горива са којим је закључио уговор о сервисирању уређаја за евидентирање промета.

(3) Предузеће које обавља малопродају моторних горива, а има закључен уговор о сервисирању уређаја за евидентирање промета са сервисером којем је одузето овлашћење о сервисирању тих уређаја за евидентирање, дужан је да закључи уговор са другим овлашћеним сервисером.

6. Стављање у употребу уређаја за евидентирање и контролу промета

Члан 33.

(1) Прије почетка коришћења уређаја за евидентирање промета, лице које ће обављати малопродају погонског моторног горива и осталих производа и услуга уз захтјев доставља Министарству копију уговора закљученог са предузећем овлашћеним за промет, уградњу и одржавање - сервисирање одобреног уређаја за евидентирање промета, обавјештење о мјесту инсталације уређаја за евидентирање промета, на обрасцу чији облик и садржину прописује министар.

(2) Овлашћена сервисна организација за уградњу и одржавање уређаја за евидентирање промета обавезна је да правном лицу прије почетка обављања дјелатности трговине на мало моторног горива и осталих производа и услуга, а након извршене уградње и стављања у функцију уређаја за евидентирање промета, изда потврду којом потврђује да је на малопродајном мјесту извршио уградњу, са назнаком датума и времена инсталације, као и да је уређај за евидентирање промета стављен у употребу.

(3) По добијању обавјештења из става 1. овог члана и потврде о извршеној уградњи и стављању у употребу уређаја за евидентирање промета из става 2. овог члана, министар рјешењем одређује идентификациони број уређаја за евидентирање промета, датум и вријеме инсталације.

(4) О одређивању идентификационог броја уређаја за евидентирање промета издаје се потврда.

(5) Евидентирање промета преко уређаја за евидентирање промета не може се вршити прије одређивања евидентационог броја.

(6) Министарство води евиденцију о уређајима за евидентирање промета преко којих се евидентира промет.

(7) Садржај потврде из става 4. овог члана ближе уређује министар.

7. Одређивање и додјела идентификационог броја уређаја за евидентирање и контролу промета

Члан 34.

Одређивање и додјела идентификационог броја из члана 33. става 3. врши се на сљедећи начин:

а) идентификациони број уређаја за евидентирање промета садржи двије цифре у одјелку "А" за ознаку произвођача или дистрибутера и још минимално шест цифара у одјелку "Б" и

б) структура одјелка и цифара приказана је на шеми која се налази у прилогу број 1. и чини саставни дио овог правилника.

Члан 35.

Прве двије цифре под ознаком I и II у одјелку "А" су ознака произвођача или дистрибутера уређаја за евидентирање промета.

Члан 36.

(1) Прва цифра у одјелку "Б" је словна ознака и може да буде:

а) "Р" - уколико је захтјев за сагласност - одобрење типа уређаја за евидентирање промета поднио произвођач и

б) "Д" - уколико је захтјев за сагласност - одобрење типа уређаја за евидентирање промета поднио дистрибутер.

(2) Друга цифра у одјелку "Б" је бројна ознака и може да буде:

а) "1" - уколико је предузеће које се бави прометом, уградњом и одржавањем уједно и произвођач, односно дистрибутер уређаја за евидентирање промета и

б) "0" - уколико предузеће које се бави прометом, уградњом и одржавањем уређаја за евидентирање промета није произвођач, односно дистрибутер уређаја за евидентирање промета.

(3) Трећа цифра у одјелку "Б" је ознака локације гдје је уређај за евидентирање и контролу промета инсталисан. Одређује се на основу локације бензинске пумпне станице унутар које се инсталише уређај за евидентирање промета и на основу утврђеног распореда организационих јединица органа управе надлежног за послове надзора у области промета робе и вршења услуга:

"1" - Организациона јединица Источно Сарајево,

"2" - Организациона јединица Требиње,

"3" - Организациона јединица Бијељина,

"4" - Организациона јединица Добој,

"5" - Организациона јединица Бања Лука,

"6" - Организациона јединица Приједор.

Члан 37.

Четврта, пета и шеста цифра из одјелка "Б" одређују се према хронолошком реду инсталисања уређаја за евидентирање промета.

Члан 38.

(1) Код уређаја за истакање код којих произвођач није предвидио могућност рада у режиму са уређајем за евидентирање промета, тј. код којих уређај за евидентирање промета не може да комуницира са уређајима за истакање према протоколима предвиђеним од произвођача уређаја за истакање дозвољена је нетипична размјена података.

(2) Код уређаја за истакање код којих је произвођач предвидио могућност рада у режиму са уређајем за евидентирање промета, тј. код којих уређај за евидентирање промета може да комуницира са уређајима за истакање према протоколима предвиђеним од произвођача уређаја за истакање, а који не подржавају IFSF протокол дозвољена је размјена података између уређаја за евидентирање промета и уређаја за истакање према протоколима предвиђеним од стране произвођача уређаја за истакање.

VII - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Ступањем на снагу овог правилника престају да важе Правилник о начину евидентирања и контроли промета на бензинским пумпним станицама путем уграђене опреме, увезивању предвиђене опреме, обавезама сервисера и омогућавању даљинског надзора у сврху контроле ("Службени гласник Републике Српске", бр. 39/04, 85/04 и 57/06) и Упутство за одређивање ID - идентификационог броја регистар каса које се инсталишу на бензинским пумпним станицама ("Службени гласник Републике Српске", број 52/04).

Члан 40.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 14-01-502/09
2. марта 2009. године
Бања Лука

Министар,
Мр Предраг Глухаковић, с.р.

Прилог 1.

Шема структуре ID - идентификационог броја уређаја за евидентирање и контролу промета

Одјелак "А"		Одјелак "Б"									
I	II	1	2	3	4	5	6				
ПРИМЈЕР:											
0	1	-	P	-	1	-	6	-	0	0	3